

גאוגרפיה ופיתוח הסביבה נתי"ב — ניתוח תופעות יסוד במרחב

יחידת לימוד אחת

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעה וחצי.
- ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה חמש שאלות על חבל ארץ שלא נלמד. עליך לענות על ארבע שאלות, לפי ההוראות בגוף השאלון. לכל שאלה — 25 נקודות; סה"כ — 100 נקודות.
- ג. חומר עזר מותר בשימוש: אטלס משנת 1993 ואילך:
— אטלס אוניברסיטאי חדש, הוצאת יבנה
(בלי המילון למונחי הגיאוגרפיה)
— אטלס כרטא — פיזי, מדיני, חברתי, כלכלי
— אטלס כרטא אוניברסלי
- ד. הוראות מיוחדות:
(1) רשום במחברתך את השם ואת שנת ההוצאה של כל אטלס שאתה משתמש בו.
(2) כדי להמחיש את תשובותיך תוכל להיעזר בסרטוטים, בחתכים ובגרפים, לפי הצורך.
- כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמוחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!
- ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.**

ב ה צ ל ח ה !

המשך מעבר לדף

ה ש א ל ו ת

נתי"ב — ניתוח תופעות יסוד במרחב (100 נקודות)

בשאלון זה תיבדק יכולתך להתמודד עם שאלות העוסקות בחבל ארץ שלא למדת עליו. השאלות מתבססות על מיומנויות בגאוגרפיה ומיומנויות חשיבה. השאלות נסמכות על ניתוח מפות באטלס כללי ועל נתונים המובאים בשאלון. חבל הארץ שהשאלון עוסק בו הוא **דרום מערב ארצות הברית**, והוא כולל את המדינות: **קליפורניה, נבדה, יוטה, אריזונה, קולורדו, ניו־מקסיקו**. **שים לב:** המידע הגאוגרפי נמצא לא רק במפות החבליות והפיזיות שבאטלס, אלא גם במפות העולמיות והנושאיות (כמו אקלים, אוכלוסייה, כלכלה).

רשום במחברתך את **השם** ואת **שנת** ההוצאה של כל אטלס שאתה משתמש בו (אטלס אוניברסיטאי חדש, אטלס כרטא).

עליך לענות על **ארבע** שאלות: על שאלה 1 (חובה), ועל **שלוש** מהשאלות 2-5. (לכל שאלה — 25 נקודות)

ענה על שאלה 1 (**חובה**).

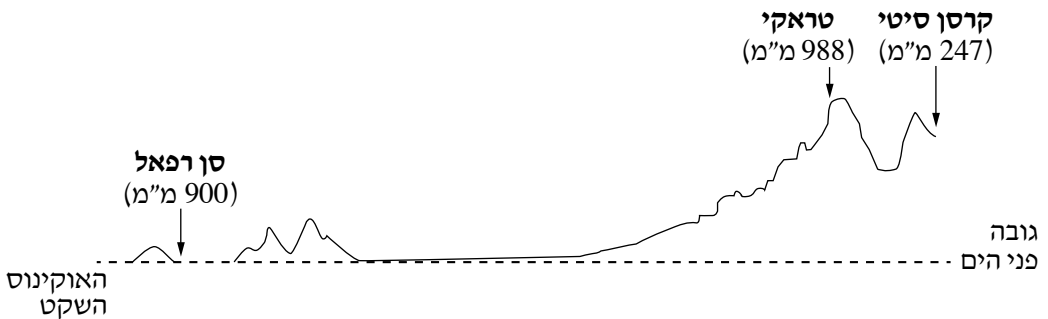
1. מבנה וגאולוגיה

- א.** עיין באטלס ובמפה הסכמטית של חבל הארץ (מפה 1 בעמוד 6 בשאלון זה). ציין באיזו יחידת נוף נמצא **כל אחד** מהיישובים האלה: סְקֶרְמֶנטו, לס גֶס, דנוור (דנבר). (6 נקודות)
- ב.** בחר **שתי** יחידות נוף שציינת בסעיף א, ותאר את המאפיינים של **הגובה** וה**הידרולוגיה** בכל אחת מהן (סך הכול — **ארבעה** מאפיינים). (12 נקודות)
- ג.** במפה 2 שבעמוד 6 בשאלון זה מפורטות רעידות האדמה החזקות (5.5 בסולם ריכטר ומעלה) שאירעו בחבל בשנים 1973-2013. עיין במפה זו, ודרג את המדינות בחבל על פי מספר רעידות האדמה החזקות שאירעו בהן (מהמספר **הגדול** ביותר למספר **הקטן** ביותר). הסבר את הגורם לתפרוסת זו של רעידות אדמה. (7 נקודות)

ענה על שלוש מהשאלות 2-5.

2. אקלים

- א.** בתרשים שלפניך חתך גובה של אזור בקליפורניה ונבדה – מהאוקיינוס השקט בדרום־מערב החבל ועד לעיר קרסן סיטי בצפון־מזרח החבל. בחתך מצוינת כמות המשקעים השנתית הממוצעת במילימטרים בשלוש תחנות. הסבר את הגורם העיקרי המשפיע על כמות המשקעים בכל אחת משלוש התחנות (סך הכול – שלושה גורמים). (15 נקודות)

- ב.** בעיר לוס אנג'לס שכיחה תופעת הערפית. הסבר שני גורמים לכך. (10 נקודות)

3. אוכלוסייה ויישובים

עיין באטלס וענה על הסעיפים א-ג.

- א.** ציין שני הבדלים בין מדינת יוטה למדינת קליפורניה – הבדל אחד במאפייני היישובים בהן, והבדל אחד בצפיפות האוכלוסייה בהן. (8 נקודות)
- ב.** הסבר שני גורמים אפשריים להבדל בצפיפות האוכלוסייה בין שתי המדינות. (8 נקודות)
- ג.** הצע שתי דרכים שבאמצעותן מדינת יוטה יכולה לנצל את משאביה הטבעיים לפיתוח כלכלי. (9 נקודות)

◀ המשך בעמוד 4

4. אנרגיה

א. באיזה אזור בחבל ממוקמים רוב מרבצי הפחם?

הסבר שני קשיים בניצול הפחם הנובעים ממיקום זה.

(8 נקודות)

ב. בגרף שלפניך מוצג שיעור השימוש במקורות האנרגיה השונים להפקת חשמל בקליפורניה,

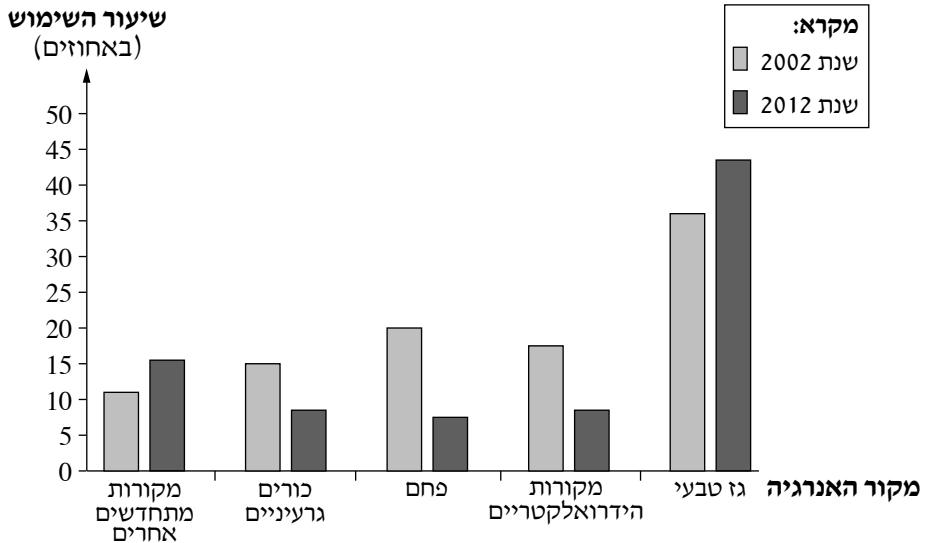
בשנים 2002 ו- 2012.

עיין בגרף וציין את השינוי שחל בשימוש בכל אחד ממקורות האנרגיה.

הסבר שני גורמים אפשריים לשינויים שציינת. (12 נקודות)

שיעור השימוש במקורות האנרגיה לייצור חשמל בקליפורניה

(2012, 2002)

(מתוך האתר energyalmanac.ca.gov)

ג. שֶׁעַר מֵהוּ הִיתְרוֹן בְּרִיבּוּי מִקְוֹת אֵנֶרְגִיָּה בְּקַלִּיפּוֹרְנִיָּה. (5 נקודות)

סן פרנסיסקו

.5

- א. סן פרנסיסקו היא "עיר עולם" (עיר גלובלית).
 תאר שני מאפיינים של "עיר עולם". (9 נקודות)
- ב. עיין בטבלה שלפניך, שבה נתונים על ההרכב של אוכלוסיית סן פרנסיסקו.
 הסבר את השפעת המיקום של העיר על שיעור אוכלוסיית האסייאתים בה. (7 נקודות)

אוכלוסיית סן פרנסיסקו, לפי שיוך אתני
(2012)

השיוך האתני	השיעור באוכלוסייה (באחוזים)
אסייאתים	34.2
היספנים או לטינים (דוברי ספרדית)	15.4
אפרו-אמריקנים (שחורים)	6.1
אחרים	44.3

(מתוך האתר www.en.wikipedia.org)

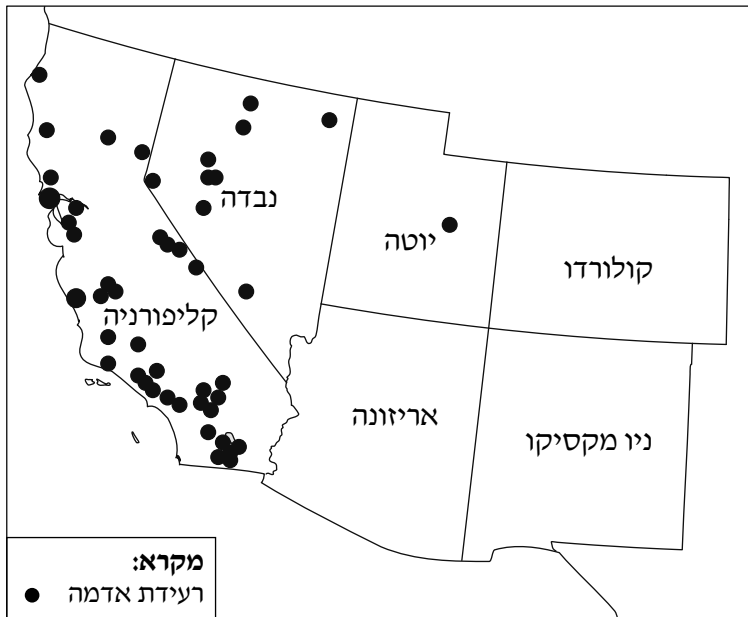
- ג. במרחק של כשישים קילומטר מדרום-מזרח לעיר נמצא "עמק הסיליקון" – אזור שבו ריכוז גבוה של תעשיות עתירות ידע.
 הסבר שני גורמים להתפתחות של תעשיות עתירות ידע באזור זה. (9 נקודות)

◀ המשך בעמוד 6

מפה 1 — מפה סכמטית של חבל הארץ

מפה 2 — מפת רעידות אדמה חזקות בחבל הארץ (1973-2013)

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך